

صلوة وردئ نوري العربي

SALÂT-I VİRDİ-Ü NÛR-ÜL ARABÎ

[Mevlâna ve Seyyidinâ
Muhammed Nûr'ul-Arabî
Kaddesellâhü sırrahu'l âlî Efendimizin
Sâlât-ı Virdiyyesi]

Hazırlayan
İhramcızâde
Hacı İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد

وعلى آله وصحبه وسلم اجمعين

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
فِي جَمْعِ الْمَظَاهِرِ الَّتِي هُوَ هَيُولَاهَا
وَ أَوْجَزَهَا وَ أَنْقَاهَا وَ أَطْنَبَهَا وَ أَرْقَاهَا
وَ عَلَى إِلَهٍ وَ صَحْبِهِ وَ سَلَامٌ

Allahümme salli ala seyyidina
Muhammedin fi cemî-il mazâhiri 'llezi
hüve heyûlâhâ ve evcezaha ve enkâha ve
ednabiha ve erkahâ ve alihi vessahbihi
vesellim.

AÇIKLAMASI

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

Manası; Ya Allah! Cemi-i esmanla ulumuz Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem)’i tazim eyle[rsin].¹

¹ Peygamberimizin ismi “Muhammed”dir “sallallahü aleyhi ve sellem”. İle zikerdilmesi ümmete vaciptir. Allah Teâlâ Kur’ân-ı Kerim’de Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellemden üçüncü şahıs olarak bahsederken ismini anmıştır. İkinci tekil şahıs olarak andığında yani, **“Ya Eyyühennebi”** veya **“Ya Eyyüherrasûl”** demiştir. Bize yapmamız gereken husus bildirmek için ism-i Şerifi “Muhammed’i saygı ifadesi olarak zikretmemiştir.

Bu özel isim, ilk defa söylenince **“sallallâhü aleyhi ve sellem”** demek veya salavat getirmek vacibdir. Yazıda (S.A), (S.A.S) gibi kısaltmalar uygun değildir. Bu kısaltmalar reformistlerin uygulamalarıdır. Yalnızca Rasûlullâh denince ona saygı gösterilmiş oluyor. Yani Allah’ın Resulü, peygamberi denmiş oluyor. Bu bir saygıdır. Ancak Rasûlullâh dedikten sonra salavat, (sallallahü aleyhi ve sellem) denilmesi elbette gereklidir.

“**Aleyhisselâm**” ibaresini kullanmak salavat yerine geçmez. Bazı kişiler ağız alışkanlığı “**aleyhissalatü vesselam**” diyorlar. bu ibare içinde Allah lafzı geçmediği için ve Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellemin tarif ettiği şekilde olmadığından sünnet üzere olan salavat yerine geçmez. İlk dönem kitabiyatta ve hadis literatüründe bu ifade şekli yok gibidir. Saygı ifadesi içersede fazilet yönünden noksan kalmaktadır. Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellemin ismi anıldığında sünnet olan salavat getirmenin yerini de tutmaz.

<http://ismailhakkialtuntas.com/2015/05/28/dini-literaturdeki-saygi-ifadeleri/>

HAS İSİM

Varlığın Tâcına dair, Zonguldak'ta yazdığım yazı şöyle başlıyor:

— **Yâ (M..... !)**

Noktalı yerde O'nun ismi, hâs ismi... Mukaddes hâs isim... Yâni mukaddes isme, nida siygasıyla hitap ediyordum. Es'Seyyid Abdülhakîm Arvâsi kaddesellâhü sırrahu'l âlî Efendim:

«— **Onu çıkar oradan, buyurdular; Allah'ın Resûlüne, hâs ismiyle ve nida siygasıyla hitap olunmaz.**

ve

فِي جَمْعِ الْمَظَاهِرِ الَّذِي هُوَ هَيُولَاهَا

Cemi-i mezâhirde, gerek âlem-i melekût ve gerek âlem-i mülk, ol âlemlerde Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellemi tazim eylersin.

Âlemlerin aslı ve maddesi olandır. Zira

— Niçin efendim?

«— Hayâ meselesi.. Allah bile Kur’ânında, Sevgi-
lisine, hâs ismiyle nida ederek hitap etmedi.»

Büyük sır karşısında yandım, kül oldum. Bizzat Allah’ın haya gösterdiği sır...

— Kur’ânın hiç bir yerinde böyle bir hitap yok mu?

Kısa ve sert:

«— Hiç bir yerinde!..»

Gerçekten «de ki» mânasına «ل:غل» kelimesiyle başlayan birçok âyette, bu hitaptan sonra isim gelmediği, gözümün önünden geçiverdi. Buna karşılık, birçok tefsircinin «de ki yâ M.... !» diye kullandıkları klişelerdeki kabalık içimi burkuttu.

s: 147-148

[Necip Fazıl KISAKÜREK, “O ve BEN” ,
Şubat- 1999, İstanbul]

nurundan hâsıl oldular.

وَ أَوْجَزَهَا وَ أَنْقَاهَا

Öyle Rasûlin ki, cümle âlemlerin zübdesi [öz, kaynak, en halis kısım] ve nekâvetidir.[Her şeyin iyisi, seçkini. * Temizlik, paklık.] Zira cümle, andan halk olunmalarından murad; cesedi pakları ile vücuda gelmekledir. Hadis-i kutsîde buyruldu: (Levlâke levlâk lemâ halâktül eflâk)

İmdi, şecere-i vücud-i aslı, Muhammed nurudur.

Ve nihayeti, Muhammed vücududur. Meyve ağacının aslı Lübb olup, ahiri dahi Lübb olduğu gibi.

وَ أَطْنَبَهَا وَ أَرْقَاهَا

Yani, âlem tafsili ve âlasıdır. Zira cesedi şerifleri zübde-i hafiye olduğu gibi, nur-u envarları cümleye tafsil oldu.

وَ عَلَى اللَّهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلَامٌ

10 Sâlât-ı Virdiyyesi

[Seyyid ül Münîr Muhammed Nur'ul Arabî kaddesellâhü sırrahu'l âlî Efendimiz bu hadisi şerifi ilave kıldı.]

قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَنَا مِنَ اللهِ وَ
الْمُؤْمِنُونَ مِنِّي (أَيْ مِنْ نُورِي)

**Kâle Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem: “ene min Allahi vel mü'minune
Minnî: [ey min nurî]**
Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdu ki: **“Ben Allah Teâlâ'danım, müminler Benden” Yani benim nurumdan.**

EK BİLGİ:

¹ Bu hadisin manasını anlamak için burada geçen مِنْ [min-minnî] hangi manalara geldiğini bilmek gerekir. Bu bilgilerle ehli tevhid arapçada min مِنْ edatının birçok manalarının ledünnî cephesini bilir.

حرف جر (مِنْ)

يستعمل في اللغة التركية للمعاني التالية

Den, dan, de, da, içinde anlamında gelir.

يستعمل في مواضع عديدة منها:

Birçok konularda kullanılabilir, bunlardan:

الغاية (İbtida) Hedefin başlangıcı :

- خرجت من البلد.

التبعض (Tebîz) Azlık, bir bölüm :

- أنفقت من الدراهم. - وومن الناس من يقول آمنا

البيان (Beyâni cins) Açıklamak, bildirmek :

- ثوب من خز. أخذت قلماً من ذهب.

التأكيد (Tekit) Pekiştirme :

- ما جاءنا من رجلٍ / يشترط قبلها أداة نفي، نهي ، استفهام.

البدل (Bedel) Başkasının veya onun yerine :

بالحياة الدنيا من الآخرة.

العرفت : أرفقت : التفصيل (Tafsîl) Ayrıntı şeklide anlatmak :

الحق من الباطل.

التعليل (Ta'lîl) Sebep : مات من الزئفرة.

12 Sâlat-ı Virdiyyesi

ملاحظة: وقد يُستعمل حرف من بمعنى في مثل (إذا نودي للصلاة
من يوم الجمعة)

Not:(من: (في) (Anlamında kullanılabilir:

لأفعال التي تأخذ حرف جرٍ مِنْ
Harfinin aldığı Fiiller:

1. تَخَلَّصَ مِنْ :
Kurtuldu.
2. اقْتَرَبَ مِنْ :
Yaklaştı.
3. اِخْتَطَفَ مِنْ :
Zorla aldı.
4. حَذَرَ مِنْ :
Hazırlıklı oldu.
5. حَطَّأَ مِنْ :
Azalttı, küçülttü.
6. طَرَدَ مِنْ :
Çıkardı, kovdu.
7. عَانَى (يُعَانِي) مِنْ :
Acı çekti.
8. رَجَحَ مِنْ :
Kazandı, elde etti.
9. فَرَّ مِنْ :

Kaçtı.

10. وَرِثَ مِنْ :من veya عن

Miras aldı.

11. تَأَكَّدَ مِنْ :

Emin oldu, kanaat getirdi.

12. أَمِنَ (يَأْمِنُ) مِنْ :

Emniyette oldu.

13. يَيْسَسُ (يَيْسَسُ) مِنْ :

Umudunu kesti.

14. يَنْجُو مِنْ :

Kurtardı.

15. يَخْرُجُ (أَخْرَجَ) مِنْ :

Çıkıyor.

16. يَرْجِعُ مِنْ :

Dönüyor.

17. أَقَلُّ مِنْ

Ondan daha az, daha küçük.

18. أَكْثَرُ مِنْ :

Ondan daha çok.

19. أَكْرَمُ مِنْ :

Ondan daha cömert.

20. أَشْرَفُ مِنْ :

Ondan daha üstün.

14 Sâlat-ı Virdiyyesi

1) (مِنْ) harficeri, cümlenin başında gelirse “**onlardan ... kısmı vardır**” anlamını verir ve kısmiyet ifade eder.

Örnek : 2/78 : (... لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ)
“**Onlardan ümmî kısmı vardır ...**” Ayet-i Kerimesindeki (مِنْهُمْ) car mecrurdan oluşan şibhi cümle haber-i mukaddem olup, REF mahallindedir. (الْأُمِّيُّونَ) mübtedâ muahhar olup, cemî müzekker sâlim ismin merfu hâlidir.

2) (مِنْ) harficeri ve mecrur isim, haber olarak gelirse “**ondaki öncelikli (o olmaz ise, sonrakide olmaz) olan kısım dır**” anlamını verir.

Örnek : Hadisi Şerif : (الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ) Hayâ, imandandır) Buradaki (مِنْ) de; Mübtedâ olan (الْحَيَاءُ) hayâ, imânın kısımlarından biridir. Diğerlerini siz tesbit edin ve ahlâklanın (mübtedâ olun). Sadece “inandım” demekle, imân etmiş olmazsınız. ikazı saklıdır.

3) (مِنْ) harficeri, alan mecrur isim “**ism-i zamanı, ism-i mekânı ve ism-i aleti**” saklı olarak içinde barındırır..

Örnek-1 : 22/75 (اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ) (اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ) “**Allah meleklerden de, insanlardan da peygamber seçer. Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitendir, görendir.**”

Örnek-2 : 2/23 (فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ) “Onun mislinde bir sûre getirin” Ayet-i Kerimesi, müşriklerin “Bu Allah’ın sözüne benzemiyor. Biz doğrusu onun Allah kelâmı olduğunda şüpheliyiz” demeleri üzerine nâzil oldu. (Nuzül sebebi)

NOT: Mahmuzel_fâ ve nakıs” olan (أَتَى) fiili “bi” harfi ceri ile birlikte **getirmek** anlamını kazanır ve “**Allah’dan bana geleni, aynen aktarın**” anlamı saklıdır.

(بُتُّ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ) Bütün günahlardan tövbe ettim.) Buradaki (مِنْ) de; Müteallak’ın (tövbe fiilinin), mecrur’dan (**bütün günahlardan**) başladığını ifade eder. Günahların bir kısmını terk etmekle tövbe fiili (müteallak) oluşmaz. anlamı saklıdır.

16 Sâlat-ı Virdiyyesi

(مِنْ اللّٰهِ) şibh-i cümlede hem fiili, hem de fâili görünendir bilgisi saklıdır. Allah Teala'nın rızası ve lütfu olan fiilleri işaret eder.

(عِنْدَ اللّٰهِ) şibh-i cümlede fiili görünendir, fakat fâili görünmeyendir bilgisi saklıdır. Müteallak “mevcud olmadı” fiili hazf edimiş bir fiil cümlesi olabilir. Çünkü kaide gereği mübteda, müteallak olmaz

Temel Kaynak: Hasan Fehmi KUMANLIOĞLU, Muhammed Nûrû'l-Arabî, Hayatı, Şahsiyeti Ve Bazı Tasavvufî Görüşleri, -Yüksek Lisans Tezi , 1988, İzmir , **sh.120**